Krassen van een Goolse kijker

"De first lifer op zijn lifelist was een megatwich!"

Vogelaarsjargon

Hij dompelt zich graag onder in vogelaarsjargon. Ik heb het over Piet, een "ornithomaan" van de eerste orde die zich er graag van bedient.. Middenin een vergadering ging zijn pieper af, een semafoon waarop in cijfers een cryptische boodschap over vogels verschijnt. De onrust was hem tijdens de rest van de vergadering aan te zien. De adrenaline spoot door zijn lijf. "Mongoolse pieper", mompelde hij na afloop en weg was hij. Later vertelde hij mij zijn verhaal doorspekt met voor mij vreemde termen. Het was een "first", de eerste waarneming van deze soort ooit in Nederland en voor hem daardoor tegelijk een "lifer", de eerste waarneming van deze soort in zijn leven. Een nieuwe soort op zijn "lifelist". Het lijsten zat hem in het bloed, want hij had ook nog een jaarlijst en een tuinlijst. Hoe dichter hij in de buurt van zijn doel kwam, hoe meer "collega-twitchers" hij op weg naar deze superzeldzame soort hij tegenkwam. Het was een "megatwitch", de kans dat je die in je leven ooit nog in Nederland zou zien was heel klein. Helaas voor hem was het een "dipout", een gemiste waarneming. Bij aankomst was de vogel letterlijk gevlogen. Als ik meer over deze waarneming wilde weten, moest ik maar lid worden van de DBA, de Dutch Birding Assocation. In dit lijfblad zouden alle ins en outs beschreven worden. Ik kon dan ook zien of de soort door CDNA, de Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna, geaccepteerd was. Voor Piet was het dus geen "tick", een nieuwe soort op zijn streeplijst.

Hij is niet de enige vogelaar met een manie in mijn omgeving.

Een extreme is Roelof die tot het gaatje gaat. Hij is al heel wat jaren bezig en verzamelt vogelwaarnemingen alsof het postzegels zijn. Een aso is hij wel. Daardoor heeft hij ook nog steeds "schaamsoorten", die hij inmiddels als ervaren soortenjager toch al minstens één keer gezien zou moeten hebben. Af en toe heeft hij toch een "inhaalsoort", die na vele jaren eindelijk op de lijst kan worden bijgeschreven. Hij hanteert geregeld het "being gripped" of door waarnemingen lekker voor zichzelf te houden. Hierdoor kwam hij steeds hoger op de ranking list van de Club van 450, een club met een streefgetal voor soortenjagers. Met glimmende ogen kan hij vertellen dat hij door een "burn up", een door opjagen van een soort uit struiken of begroeiing verkregen waarneming had kunnen aankruisen. Het "I had a bird" ligt hem voor in de mond bestorven. Smalend laat hij zich uit over "layoutmen" die het steeds maar over vogelhuisje en verrekijker hebben en niet de volgens hem de goede uitdrukking nestkast en kijker gebruiken. Het verenkleed van een soort beschrijven kunnen ze al helemaal niet. Leken zijn het die moeten opzouten. Laat die eerst maar eens de "Lajo", de Vogelgids van Lars Jonsson en de "Kist", Elseviers Vogelgids uit hun hoofd leren, liet hij zich eens ontvallen. Een duidelijke hekel heeft hij aan "stringers", mensen die altijd waarnemingen doen die niet gecheckt kunnen worden.

Gelukkig zijn er ook veel "socio's" onder de vogelaars die willen scoren. De semafoon is hun bindmiddel. Sommigen van hen houden in teams, vaak in competitieverband, "big days, waarop zij binnen een etmaal in een streek of het hele land zoveel mogelijk soorten trachten te scoren. Ook organiseren zij "big sits",waarop zij hetzelfde doen, maar dan vanaf een vast punt. De echte veldmensen vinden "arm chair tickers" maar niets. Dat zijn soorten die zij als het ware in de schoot geworpen krijgen of verliezen door de "splitters" en "lumpers" van de CSNA, de Commissie Systematiek Nederlandse Avifauna. De ene keer maken die van ondersoorten soorten en een andere keer doen zij het omgekeerde door een soort tot ondersoort te verklaren. Vogelaars die een "escape", een uit een collectie ontsnapte en al niet later ingeburgerde soort (bijv. fazant en halsbandparkiet) op hun lijst bijschrijven vinden zij er niet echt bij horen. Veel vogelaars zijn heel toeschietelijk. Geduldig leggen zij de toevallige passant uit waar de vogel vliegt die op "tien uur" (klokrichting) langs komt vliegen. In vogelgidsen wijzen zij aan hoe de soort er uit ziet. Boeiend die vogelaarswereld.